

खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मध्ये खरेदी केलेल्या
मका या भरडधान्याची जाहीर ई-लिलावाद्वारे
विक्री करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: खरेदी - १११५ / प्र.क्र.११/ ना.पु.२९
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक: १५ मार्च, २०१६.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या किमान आधारभूत खरेदी योजनेअंतर्गत खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मध्ये मार्केटिंग फेडरेशन आणि आदिवासी विकास महामंडळ या दोन अभिकर्ता संस्थांमार्फत भरडधान्याची (ज्वारी, बाजरी व मका) पुढीलप्रमाणे खरेदी झालेली आहे.

(आकडे क्विटलमध्ये)

अ.क्र.	अभिकर्ता संस्था	ज्वारी	बाजरी	मका
१	मार्केटिंग फेडरेशन	५८,६६५.१५	०	८८,६५२.४०
२	आदिवासी विकास महामंडळ	०	०	५०१.००
एकूण		५८,६६५.१५	०	८९,१५३.४०

२. केंद्र शासनाने त्यांच्या दि. १३ ऑक्टोबर, २०१४ च्या पत्रान्वये भरडधान्याच्या विल्हेवाटीबाबत पुढीलप्रमाणे निदेश दिलेले आहेत.

The Coarse grain procured by State Governments/ its agencies in a particular Marketing Season should have been allotted for distribution under Targeted Public Distribution System (TPDS) or MDM/ICDS Schemes within three months from the date of the end of procurement period subject to eligible allocation from the Central Government.

तर केंद्र शासनाने त्यांच्या दि.२६ डिसेंबर, २०१४ च्या पत्रान्वये भरडधान्याकरीताचा खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ साठी पुनःच असे निदेश दिले होते की,

“It is also be kept in mind that procured quantity is to be used for distribution under TPDS in the State.”

३. तसेच केंद्र शासनाने माहे फेब्रुवारी, २०१५ च्या उपरोक्त पत्रान्वये नव्याने असे निर्देश दिले आहेत की,

Any quantity which is not utilized for distribution under TPDS/OWS by the State will be treated outside the Central pool operation of this dept./FCI and no subsidy/compensation for losses will be proceed by this dept. for such quantity disposed off by the State Govt./ its agencies.

४. केंद्र शासनाच्या उपरोक्त पत्रातील निर्देशानुसार सदरहू मक्याची विल्हेवाट लक्ष्य निर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेकरिता (TPDS), एकात्मिक बालविकास योजना, मध्यान्ह आहार योजना वा तत्सम योजनांतर्गत लावणे आवश्यक आहे. त्यानुसार, चालू खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील खरेदी झालेली सुमारे ५८,६६५.१५ क्विंटल ज्वारी आणि एकूण ८९,१५३.४० क्विंटल मक्यापैकी सुमारे १६,१८६.०० क्विंटल मका सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेकरिता वितरीत करण्याचे नियतन आदेश दि. १५.५.२०१५ रोजी निर्गमित केले आहेत. तसेच जिल्हा पुरवठा अधिकारी, बुलढाणा यांनी दि. १९.११.२०१५ च्या पत्रान्वये सदर हंगामात खरेदी केलेला ३४६१ क्विंटल मका सार्वजनिक वितरणासाठी वितरीत करण्याचे आदेश द्यावेत, अशी विनंती केली आहे.

५. मक्याचा टिकारूपणा (shelf life) अत्यंत कमी असल्याने त्याची विल्हेवाट तातडीने लावणे आवश्यक आहे. तसेच उर्वरीत जिल्ह्यांतील मका सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत देता येणार नसल्याने त्याची जाहिर ई-लिलावाद्वारे विक्री करणे क्रमप्राप्त आहे. उर्वरीत जिल्ह्यांतील शिल्लक असलेल्या मक्याची आकडेवारी पुढीलप्रमाणे आहे. :-

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	मका (क्विंटल)
१.	नागपूर	२२.००
२.	जळगाव	२,३०८.७०
३.	उस्मानाबाद	५,९८७.००
४.	अकोला	२,१७३.५०
५.	औरंगाबाद	६,६९२.९०
६.	सांगली	१,९९४.५०
७.	सातारा	३६९.००
८.	सोलापूर	४१,८६७.५०
९.	जालना	११२.५०
१०.	नाशिक	७,९७८.००
एकूण		६९,५०५.६०

६. खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील खरेदी करण्यात आलेल्या भरडधान्याची (मका) जाहिर ई-लिलावाद्वारे विक्री करून विल्हेवाट लावण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्या अनुषंगाने शासनाने आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मध्ये खरेदी करण्यात आलेल्या भरडधान्याची (मका) जाहिर ई-लिलावाद्वारे विक्रीची संपूर्ण प्रक्रिया “जेथे आहे व जसे आहे” या तत्वावर करण्यासाठी पुढीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	
१	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा कृषि अधिकारी	सदस्य
३.	भारतीय अन्न महामंडळाने जिल्हा स्तरावर नियुक्त केलेले प्रतिनिधी	सदस्य
४.	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी	सदस्य
५.	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा पुरवठा अधिकारी	सदस्य- सचिव

७. उपरोक्त समितीद्वारा जाहिर ई -लिलाव प्रक्रिया राबवून त्यांच्याकडे शिल्लक असलेला मका खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून विक्री करण्याची कार्यवाही दिनांक ३१ मार्च, २०१६ अखेरपर्यंत पूर्ण करण्यात यावी.

१) भरडधान्याची (मका) विल्हेवाट लावण्यासंदर्भात संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील वरीलप्रमाणे गठीत केलेली समिती ई -लिलावाच्या बाबतीत निर्णय घेण्यास सक्षम राहील.

२) लिलावामध्ये मका खरेदीसाठी आवश्यक इसारा रक्कम रु.२५,०००/- संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांच्या नावे देय असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेच्या धनाकर्षाद्वारे जमा करावी.

३) खरेदीदाराची बोली स्वीकृत झाल्यास खरेदीदारास मक्याच्या किंमतीच्या १०% सुरक्षा अनामत बोली मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून ३ दिवसांत संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांच्या नावे धनाकर्षाद्वारे जमा करावी व ती रक्कम स्वतंत्र ठेवावी. त्यानंतर स्वीकृत खरेदीदाराकडून मका खरेदीची संपूर्ण १००% रकमेचा धनाकर्ष वित्तीय सल्लागार व उपसचिव यांच्या नावे घेण्यात यावा. मका उचलीची प्रक्रिया संपल्यानंतर १०% सुरक्षा अनामत रक्कम संबंधितांस सदर समितीमार्फत परत करण्यात यावी.

४) विक्रीस उपलब्ध असलेला मका “जसा आहे तसा व जेथे आहे तेथे” या तत्वावर विकण्यात येईल.

५) विक्रीस ठेवलेल्या मक्याचा साठा बारदान्यासह असेल व खरेदीदारास त्याची सरसकट उचल करावी लागेल.

६) मालावर लागू असलेले शासकीय कर, स्थानिक संस्था कर व इतर अनुषंगिक कर (उदा. विक्री कर, आयकर, जकातकर, इत्यादी) खरेदीदारास स्वतः भरावे लागतील.

७) मालाचे वजन करून देण्याची जबाबदारी जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांची राहील. तदनंतरचा संपूर्ण खर्च उदा. हमाली, भराई इत्यादी खरेदीदारास करावी लागेल.

- ८) खरेदीदाराने सौदा मंजूर झाल्यानंतर विक्रीच्या संपूर्ण रक्कमेचा भरणा करूनच मक्याची उचल करावी. तसे न केल्यास लिलावाची अनामत रक्कम, १० टक्के सुरक्षा रक्कम व उर्वरीत ९० टक्क्यांपैकी जमा झालेली रक्कम जप्त होऊन सौदा रद्द करण्यात येईल.
- ९) मालाच्या विक्री व्यवहारामध्ये काही वाद निर्माण झाल्यास संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांचा निर्णय अंतिम राहील.
- १०) जाहीर लिलाव प्रक्रियेमधील अटी व शर्ती यामध्ये वेळोवेळी बदल करण्याचा अधिकार लिलाव समितीस असेल. मात्र, अशा अटी व शर्तीमध्ये बदल सुरु असलेल्या ई -निविदा प्रक्रियेमध्ये करता येणार नाही.
- ११) या जाहीर लिलाव प्रक्रियेस व्यापक प्रसिद्धी देण्याची कार्यवाही संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी करावी.
- १२) निविदा मंजूर झाल्यानंतर खरेदीदाराने १० दिवसांच्या आत संबंधित गोदामामधून मक्याची उचल करावी. तदनंतर, जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांच्याकडून गोदामभाडे वसूलीची कार्यवाही सार्वजनिक बांधकाम विभागाने प्रमाणित केलेल्या दरानुसार करण्यात यावी.
- १३) सदर जाहीर ई -लिलाव प्रक्रियेद्वारे विक्री करावयाच्या मक्यासाठी हातची किंमत, (upset price) खरेदी खर्च व बाजारभाव विचारात घेऊन ठरवावी.
८. आधारभूत किंमत खरेदी योजनेअंतर्गत खरेदी केलेल्या भरडधान्याची विल्हेवाट लावताना येणारी तूट, केंद्र शासनाने १% तूट व राज्यशासनाकडून १ % तूट मिळून २ % तूट (Driage च्या स्वरूपात) सहा महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी साठवणूक केल्यासच अनुज्ञेय आहे. यापेक्षा अधिकची तूट आल्यास भरडधान्याच्या खरेदीचा आधारभूत दर + पूर्ण अनुषंगिक खर्चाची रक्कम मिळून प्रतिक्विंटल दंडनीय दराने **संबंधितांकडून** वसूल करण्यात यावी.
९. उपरोक्त समितीने वरील प्रमाणे कार्यक्षेत्र निश्चित करून खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील मक्याची विक्री प्रक्रिया **दिनांक ३१ मार्च, २०१६** अखेरपर्यंत पूर्ण करावी.
१०. सदर शासननिर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३०/१६/व्यय-४, दि.१०.२.२०१६ अन्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१५१८१७१८६३०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सतीश सुपे
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

- ३.मा.मंत्री (अनापुवग्रासं) यांचे खाजगी सचिव,
- ४.मा.विरोधी पक्ष नेता (विधानसभा.)/ (विधानपरिषद),
- ५.मा.राज्यमंत्री (अनापुवग्रासं) यांचे खाजगी सचिव,
६. सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य.
- ७.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ८.अपर मुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ९.अपर मुख्य सचिव, कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०.अपर मुख्य सचिव, सहकार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११.प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२.प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग,
- १३.सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र स्टेट को.ऑप.मार्केटिंग फेडरेशन लि.,
कनमूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रीट, मुंबई- ४०० ००९,
- १५.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ,
आदिवासी विकास भवन, २ रा माळा, राम गणेश गडकरी चौक, जुना आग्रा रोड, नाशिक-२
- १६.सर्व विभागीय आयुक्त.
- १७.नियंत्रक (शिधावाटप) व संचालक नागरी पुरवठा(गो/वा), मुंबई,
- १८.सर्व जिल्हाधिकारी,
- १९.सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
- २०.सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
- २१.संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- २२.संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा कृषि अधिकारी,
- २३.वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
- २४.उप संचालक, नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई.
- २५.सर्व उप सचिव/अवर सचिव/सर्व अधिकारी, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय विस्तार,
मुंबई,
- २६.सर व्यवस्थापक, (महा.) भारतीय अन्न महामंडळ, ५ वा माळा, राजेंद्र नगर, दत्तपाडा
रोड, बोरीवली (पूर्व) मुंबई-४०० ०६६,
- २७.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
- २८.ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, ६ वा मजला, विधान भवन, मुंबई.
(१०प्रती)
- २९.निवड नस्ती (नापु-२९).